

בתי המשפט

1

בש"א 3854/06
(ת"א 8466/06)
16/01/2007

בית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

בעניין: וואלה תקשורת בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד הרצוג, פוקס, נאמן

המבקשת

- נגד -

המשיבה

עיריית אריאל
ע"י ב"כ עו"ד גלעד רוגל

החלטה

1. בפני בקשת חברת וואלה תקשורת בע"מ, הנתבעת בתיק העיקרי (להלן - **הנתבעת**) לדחות על הסף תביעה שהגישה נגדה עיריית אריאל, התובעת בתיק העיקרי (להלן - **התובעת**), מחמת היעדר סמכות מקומית. לחלופין, מבקשת הנתבעת להעביר את התביעה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, שלו הסמכות לדון בה.
 2. בתיק העיקרי, ת.א 8466/06, עותרת התובעת להורות לנתבעת לחשוף את זהותו ואת פרטיו של אדם פלוני (להלן - "**המשתמש**"), אשר שלח, בשתי הזדמנויות, באמצעות שירות הדואר האלקטרוני של הנתבעת (Walla Mail) הודעות דואר אלקטרוני לראש עיריית התובעת, מר רון נחמן. לטענת התובעת, בהודעות הדואר האלקטרוני האמורות יש משום הוצאת לשון הרע, עשיית מעשה של הטרדה מאיימת, והאמור בהן עולה כדי עבירה של הסתה לגזענות. פרטיו של המשתמש נדרשים לתובעת על מנת לנקוט הליכים משפטיים נגדו.
 3. בבקשה שבפני טוענת הנתבעת, כי הסמכות המקומית לדון בתביעה מוקנית לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בשל כך שמקום עסקה של הנתבעת, בעיר תל-אביב, מצוי באזור שיפוטו (לפי תקנה 3(א)(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, להלן - **התקנות**). עוד נטען, כי החלופה שבתקנה 3(א)(1) לתקנות היא החלופה היחידה האפשרית בנסיבות העניין, על פי האמור בכתב התביעה.
- התובעת טוענת, לעומת זאת, כי לבית המשפט המחוזי בירושלים סמכות מקומית לדון בתביעה על פי הוראת תקנה 3(א)(5) לתקנות מכוח סמכותו השיורית, בשל כך

בתי המשפט

2

בש"א 3854/06
(ת"א 8466/06)

16/01/2007

בית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

שמקום המעשה בשלו הוגשה התביעה הוא בעיר אריאל, הנמצאת באיו"ש. עוד נטען, כי כאשר מדובר בנתבעת שהיא מפעילת אתר אינטרנט, אשר "שידוריה" מגיעים לכל אתר ואתר במדינה, אין להגביל את סמכות השיפוט המקומית למיקום הפיסי שבו בחרה להקים את משרדה. התובעת מוסיפה, כי על פי ההלכה הפסוקה יש, ככלל, להימנע מלהעלות טענות בדבר היעדר סמכות מקומית של בית משפט, אליו הוגשה תביעה.

הנתבעת מבהירה, כי בענייננו לא מתקיימת החלופה לה טוענת התובעת, לפי תקנה 3(א)(5) לתקנות, המקנה סמכות מקומית לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים. הנתבעת סומכת טענתה זו על שלושה טעמים: **האחד**, המקום שבו בוצע, לפי הטענה, המעשה או המחדל המיוחסים למשתמש אינו ידוע. **השני**, אין לראות את המקום שבו התקבלו הודעות הדואר האלקטרוני ששלח המשתמש, כמקום שבו נעשה המעשה או המחדל שבשלו תובעים. משמעותה של טענה זו היא, כי אין לראות במקום התרחשות הנזק כשלעצמו כ"**מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים**". **שלישית**, לצורך קביעת הסמכות המקומית, לא ניתן לייחס לנתבעת את המעשה או המחדל שנעשו על ידי המשתמש.

4. דין הבקשה להתקבל, במובן זה שיש להורות על העברת הדיון בתביעה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, שלו הסמכות לדון בה. להלן אבאר עמדתי.

אכן, ב-רע"א 6920/94 לוי נ' פלג, פ"ד מט(2) 731, הביע כבוד המשנה לנשיא, השופט שי לוי, את דעתו, לפיה "**במדינה קטנה כמדינתנו ממילא אין לייחס משמעות מופרזת לשאלה אם תובענה פלונית מוגשת בתחום סמכותו המקומית של בית משפט זה או אחר; ואין ענין זה ראוי, בנסיבות רגילות, לשמש נשוא להעלאת טענות טרומיות (בעמ' 734).** ואולם, אין מחלוקת, כי הוראות הדין בדבר כללי הסמכות המקומית חלות על תובענות המוגשות לבתי המשפט, ואין להפכן לאות מתה. גם בפסיקה מאוחרת יותר של בית המשפט העליון ניכרת אמנם מגמה לצמצם את השימוש בטענת חוסר הסמכות המקומית, אך זו אינה עולה כדי ביטול כליל של הוראות התקנות בעניין זה (ראה, למשל: רע"א 188/02 מפעל הפיס נ' ...

בתי המשפט

3

בש"א 3854/06
(ת"א 8466/06)

16/01/2007

בית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

אלי כהן ו-27 אח' ו-3 אח', פ"ד נז(4), 473; רע"א 5038/03 ר.ל.פ.י חקלאות בע"מ נ' קיבוץ ברקאי ואח', תק-על 2003(3), 1417. מכאן, שעל התובעת לבסס את מקור סמכותו המקומית של בית משפט זה לדון בתביעתה.

5. בענייננו, התובעת טוענת, כאמור, כי סמכותו של בית המשפט המחוזי בירושלים קמה מכוח תקנה 3(א)(5) לתקנות. ואולם, התובעת אינה מבהירה בטענותיה האם כוונתה למעשים אותם היא מייחסת למשתמש (שליחת הודעות הדואר האלקטרוני הפוגעניות), או שמא המדובר במעשה או מחדל המיוחס לנתבעת (סירובה למסור את פרטי המשתמש). כך או כך, בכל אחת מן החלופות, התוצאה היא שאין לבית המשפט בירושלים סמכות לדון בתביעה.

על פי החלופה הראשונה, אם הכוונה היא למעשיו של המשתמש, נמצא כי אין זהות בין "המעשה או המחדל שבשלו תובעים" לבין עילת התביעה והסעד המבוקש על ידי התובעת כלפי הנתבעת. שהרי עניינה של התביעה ב-ת.א 8466/06 בדרישתה של הנתבעת לקבל פרטים מזהים אודות המשתמש. הא ותו לא. רק אם תביעת התובעת תתקבל ופרטי המשתמש ימסרו לה, כי אז תוכל לנקוט נגד המשתמש בהליכים משפטיים. נדגיש, כי על פי כתב התביעה ב-ת.א 8466/06 לא מיוחס לנתבעת ביצוע של כל מעשה או מחדל, בין באופן עצמאי ובין מכוח אחריותה, אם זו קיימת, למעשי המשתמש. מכאן, שככל שקיימת לתובעת עילה בדין לדרוש מהנתבעת לקבל את פרטיו של המשתמש, המדובר בעילה נפרדת ושונה מזו שיכולה לקום נגד המשתמש בגין המעשים המיוחסים לו. אך מובן, כי אין באמור לעיל כדי להביע עמדה בשאלת הסמכות המקומית לדון בתביעה שתוגש, ככל שתוגש, נגד המשתמש (השווה: בר"ע (ירושלים) 2411/00 אקסלנד שיוק נ' מרטין לנד, תק-מח 2001(1), 10911).

על פי החלופה השנייה, אם המדובר במעשה או מחדל המיוחס לנתבעת בשל סירובה למסור לתובעת את פרטי המשתמש, וככל שקיימת לתובעת עילת תביעה בשל כך, אזי מקום ביצועו של המעשה או המחדל האמורים הוא משרדיה של הנתבעת, הנמצאים בעיר תל-אביב.

בתי המשפט

4

בש"א 3854/06
(ת"א 8466/06)
16/01/2007

בית המשפט המחוזי בירושלים

בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

6. התובעת הפנתה להחלטה שניתנה ב-בש"א (י-ם) 2841/03 (ת.א 5242/03) רעות אלקטרוניקה ורכיבים בע"מ נ' מראות אימאג' בע"מ (פורסם באתר "נבו"). ואולם, אין הנדון דומה לראיה. באותו מקרה נדרש בית המשפט לבחון מהו מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים, כאשר נטען כי בוצעו הפרות מרובות של זכויות יוצרים באמצעות האינטרנט, במקומות שונים בארץ. בית המשפט הציב לדיון את השאלה מהו "מקום מושבו של האינטרנט" לצורך קביעת הסמכות המקומית לדון בתביעה שהוגשה נגד מפר זכויות היוצרים. לא כך הם פני הדברים בענייננו, כאשר הסעד המבוקש מתייחס לקבלת פרטיו של המשתמש מאת הגורם שמחזיק במידע זה.

7. על יסוד כל האמור לעיל, יש להעביר את הדיון בתובענה, בהתאם להוראות סעיף 79 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, לבית המשפט המוסמך, הוא בית המשפט המחוזי בתל-אביב, וכך אני מורה.

התובעת תשא בשכר טרחת ב"כ הנתבעת בסך של 1,500 ₪ בתוספת מע"מ.

ניתנה היום, כ"ו בטבת תשס"ז (16 בינואר 2007), בהעדר.

המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים באמצעות הפקסימיליה.